Europees Parlement
2024-2029

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

2024/0305(NLE)

23.10.2025

***

ONTWERPAANBEVELING

over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en Bosnië en Herzegovina inzake operationele activiteiten van het Europees Grens- en kustwachtagentschap in Bosnië en Herzegovina
(16666/2024 – C10-0117/2025 – 2024/0305(NLE))

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

Rapporteur: Jaroslav Bžoch

Verklaring van de gebruikte tekens

*	Raadplegingsprocedure
***	Goedkeuringsprocedure
***I	Gewone wetgevingsprocedure (eerste lezing)
***II	Gewone wetgevingsprocedure (tweede lezing)
***III	Gewone wetgevingsprocedure (derde lezing)

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerphandeling voorgestelde rechtsgrond.)

INHOUD

Blz.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT.....5

TOELICHTING.....6

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en Bosnië en Herzegovina inzake operationele activiteiten van het Europees Grens- en kustwachtagentschap in Bosnië en Herzegovina (16666/2024 – C10-0117/2025 – 2024/0305(NLE))

(Goedkeuring)

Het Europees Parlement,

– gezien het ontwerp van besluit van de Raad (16666/2024),

– gezien de ontwerpovereenkomst tussen de Europese Unie en Bosnië en Herzegovina inzake operationele activiteiten van het Europees Grens- en kustwachtagentschap in Bosnië en Herzegovina (16665/2024),

– gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 77, lid 2, punten b) en d), artikel 79, lid 2, punt c), en artikel 218, lid 6, tweede alinea, punt a), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C10-0117/2025),

– gezien artikel 107, leden 1 en 4, en artikel 117, lid 7, van zijn Reglement,

– gezien de aanbeveling van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A10-0000/2025),

1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van de overeenkomst;

2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsook aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en Bosnië en Herzegovina.

TOELICHTING

a. Achtergrond

Het voorgestelde besluit van de Raad heeft tot doel goedkeuring te hechten aan de statusovereenkomst tussen de Europese Unie en Bosnië en Herzegovina inzake operationele activiteiten van het Europees Grens- en kustwachtagentschap in Bosnië en Herzegovina overeenkomstig Verordening (EU) 2019/1896 betreffende de Europese grens- en kustwacht.

Een van de taken van het Europees Grens- en kustwachtagentschap (hierna "het Agentschap" genoemd) is met derde landen samen te werken op de gebieden die onder de verordening betreffende de Europese grens- en kustwacht vallen, "onder meer via de eventuele operationele inzet van grensbeheerteams in derde landen". Het Agentschap kan met de autoriteiten van derde landen die bevoegd zijn voor onder deze verordening vallende aangelegenheden, samenwerken voor zover die samenwerking nodig is om zijn taken te vervullen en het mag acties in verband met het Europees geïntegreerd grensbeheer uitvoeren op het grondgebied van een derde land, op voorwaarde dat het derde land daarmee instemt.

Deze statusovereenkomst moet alle aspecten bestrijken die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van acties van het Agentschap in derde landen. Krachtens artikel 73, lid 3, van Verordening (EU) 2019/1896 wordt er, als de omstandigheden vereisen dat grensbeheerteams van het permanente korps van de Europese grens- en kustwacht worden ingezet in een derde land waar de teamleden uitvoerende bevoegdheden zullen uitoefenen, tussen de Unie en het desbetreffende derde land een statusovereenkomst gesloten.

Overeenkomstig de verordening betreffende de Europese grens- en kustwacht en zoals bedoeld in artikel 76, lid 1, van die verordening heeft de Commissie een modelstatusovereenkomst als bedoeld in Verordening (EU) 2019/1896 gepresenteerd, met daarin specifieke bepalingen voor het uitvoeren van acties op het grondgebied van derde landen (COM(2021) 829). De statusovereenkomst met Bosnië en Herzegovina is gebaseerd op dit door de Commissie opgestelde model.

De Commissie heeft de rapporteurs op 14 oktober 2025 geïnformeerd over de vooruitgang die is geboekt bij de onderhandelingen over de statusovereenkomst tussen de Europese Unie en Bosnië en Herzegovina. Ook de autoriteiten van Bosnië en Herzegovina waren bij die vergadering aanwezig. Voor 6 november 2025 staat er een vergadering met de grondrechtenfunctionaris van Frontex (de "grondrechtenfunctionaris") en de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (de "EDPS") gepland. De overeenkomst is op 11 juni 2025 in Sarajevo (Bosnië en Herzegovina) ondertekend.

b. Standpunt van de rapporteur

Tijdens de piek van de migratie- en vluchtelingencrisis in 2015 kwamen er honderdduizenden asielzoekers en migranten via de Westelijke Balkan naar de Europese Unie. De jaren daarna was de migratiedruk op de routes door de Westelijke Balkan aanzienlijk, wat leidde tot druk op de buitengrenzen van de EU. Er moesten dus meer inspanningen worden geleverd om de migratiestromen op legale wijze, in overeenstemming met de internationale regels en Europese wetgeving, onder controle te krijgen.

De rapporteur is van mening dat de sluiting van officiële, juridisch bindende overeenkomsten in het kader van samenwerking met derde landen van essentieel belang is om transparantie, publieke toetsing en democratisch toezicht met betrekking tot dergelijke samenwerking te waarborgen.

Gestructureerde en continue samenwerking met derde landen, met name de landen op de Westelijke Balkan, vormt een integraal onderdeel van de Europese ruimte voor stabiliteit en veiligheid. Het versterken van de samenwerking met Bosnië en Herzegovina op het gebied van migratie en grensbeheer is dan ook van strategisch belang om de druk op grens tussen Kroatië en Bosnië en Herzegovina te verminderen, illegale binnenkomst in de EU te voorkomen en grensoverschrijdende criminaliteit aan de buitengrenzen van de EU aan te pakken. Nauwe samenwerking met de partners van de Westelijke Balkan is daarom niet alleen van essentieel belang voor het beheer van de migratiestromen naar de EU, het terugdringen van het aantal illegale binnenkomsten en het efficiënter laten verlopen van terugkeeroperaties, maar ook voor het tegengaan van migrantensmokkel en het beperken van de risico's in verband met georganiseerde misdaad.

Zowel het Europees Grens- en kustwachtagentschap als het federale ministerie van Binnenlandse Zaken van Bosnië en Herzegovina moet zich houden aan de bepalingen van Verordening (EU) 2019/1896 en ervoor zorgen dat deze verordening volledig wordt nageleefd, onder meer wat de grondrechten betreft. De tijdens de goedkeuringsprocedure in het Europees Parlement door de Commissie en de bevoegde autoriteiten van Bosnië en Herzegovina verstrekte toelichtingen op het belang van deze statusovereenkomst worden, evenals de standpunten van de grondrechtenfunctionaris en de EDPS ter zake, bevredigend geacht. De statusovereenkomst en de aanwezigheid van functionarissen van het Europees Grens- en kustwachtagentschap op het grondgebied van Bosnië en Herzegovina zullen een positieve bijdrage leveren aan de aanpak van irreguliere migratie naar de EU en aan het verbeteren van de algemene veiligheidssituatie, terwijl de grondrechten in het kader van grenscontroles volledig zullen worden geëerbiedigd. In het licht van het grote aantal mensen dat via Bosnië en Herzegovina de EU probeert te bereiken zullen wij met deze overeenkomst onze partners in de Westelijke Balkan beter kunnen ondersteunen bij het op doeltreffender wijze beheren van de migratiestromen, waarbij onze Europese normen volledig in acht worden genomen.

Concluderend stelt de rapporteur vast dat de voorgestelde statusovereenkomst consistent is met de modelstatusovereenkomst zoals opgenomen in de mededeling van de Commissie over de inhoud en bepalingen van de definitieve overeenkomst.

Aangezien de overeenkomst zich weldra in de uitvoeringsfase zal bevinden, dringt het Parlement erop aan dat het Europees Grens- en kustwachtagentschap het Europees Parlement onverwijld informeert over de activiteiten die in het kader van de toepassing van de statusovereenkomst worden uitgevoerd, en herinnert het het Agentschap aan de verplichting van artikel 73, lid 8, van Verordening (EU) 2019/1896 om in zijn jaarverslagen een beoordeling op te nemen van de samenwerking met derde landen.

Uit reeds met Moldavië, Noord-Macedonië, Montenegro, Albanië en Servië gesloten statusovereenkomsten inzake operationele activiteiten van het Europees Grens- en kustwachtagentschap is gebleken dat nauwe samenwerking met de Westelijke Balkan leidt tot positieve resultaten.

Gezien het bovenstaande beveelt de rapporteur het Parlement aan het ontwerp van besluit van de Raad goed te keuren.